

Regionteater Väst på väg!

Det är dagen efter säsongens första premiär, *Superhjältar och förbjuden frukt*, på Regionteater Västs dansscen i Borås. Morgonens tidning går prasslande runt i otåligen händer. Alla vill läsa.

Superhjältar och förbjuden frukt, Regionteater Väst Dans, foto Håkan Larsson

"Jag hade älskat att vara lärare och utmana både mig själv och mina elever med föreställningen" skriver recensenten och skrattet bubblar runt bordet. Vi har slagit oss ner i den helt nyinredda foajén för att prata om var Regionteater Väst står just nu och vart vi är på väg. Rummet vi befinner oss i liknar en gammaldags tesalong med brokiga tapeter, klädda stolar och glänsande bokskåp. Här är lätt att trivas. Vår ordförande som besökte premiären blev också förtjust och bjöd in sig och hela styrelsen till ett möte just i foajén. Det känns logiskt, vi vill ju också vara där vår publik är.

Susanna Dahlberg, VD Regionteater Väst

Nu är ju Regionteater Väst främst en turnerande scenkonstinstitution, med ytterligare ett produktionshus i Uddevalla, där teatern har sin hemvist. Att "vara på väg" har därför en dubbel innebörd. Susanna Dahlberg, VD, öppnar samtalet med anledning av den fina recensionen.

- Det är glädjande och uppfodrande att Västra Götalandsregionen väljer att ha en teater som vår som helt och hållet ägnar sig åt att producera scenkonst för barn och unga och göra den tillgänglig i hela Västra Götaland. Det

gör oss faktiskt till Sveriges största turnerande scenkonstinstitution med uppdrag enbart för den unga målgruppen.

- Ja, fortsätter Camilla Ekelöf, konstnärlig ledare för RTV Dans, och eftersom vi spelar för skolungdom, så kommer inte vår publik frivilligt och tittar på oss. Det respekterar vi. Vi lägger därför stor vikt vid mottagandet och "efterprat". Genom att integrera publiken i vissa föreställningar så lär vi känna den bättre. Ibland bjuder vi in till att betrakta dansen på nära håll för att få möta den fysiska upplevelsen och utförandet av dansarna. Känna dansen helt enkelt. Det kanske är enda gången de får se en dansföreställning och då vill vi bjuda på hög kvalitet. Vi jobbar på att bygga en framtida danspublik genom det vi gör, så på ett vis fungerar vi som ett pedagogiskt element i deras utveckling.

Pelle Hanæus, konstnärlig ledare för RTV Teater, funderar:

- Regionteater Väst har ju organisationen uppdelad mellan två hus, två städer, två konstformer, men turnerar för en och samma publik. Sedan 2010 är mötet med unga helt i fokus både under produktionsprocessen och i samband med föreställningarna. För ett drygt år sedan kom jag till en mycket väl fungerande teater, med engagerad personal på alla avdelningar. Vi når ut stort och i enlighet med en vacker demokratisk tanke, till barn med olika bakgrund, i hela regionen. Det finns en hunger på denna institution, efter att beröra, att utveckla scenkonsten, att vara en glödande del i samtiden.

Susanna, som också tillträdde förra året, tar en klunk kaffe och tänker på hur verksamheten har utvecklats. Mest gläds hon över att Regionteater Väst under 2013 lyckades öka sina föreställningar, och därmed sin publik, med 50%. Genom långsiktiga avtal med kommuner i regionen har organisationen skapat en stabilitet och kontinuitet. Hennes plötsliga skratt far ut i foajén. - Det är ju helt galet faktiskt! Som ni jobbar på!

- Camilla Ekelöf, konstnärlig ledare för RTV Dans

En kort stunds eftertanke infinner sig. Camilla drar efter andan i samma stund som Pelle tar till orda. Att nöja sig ligger inte för någon av de konstnärliga ledarna.

- För mig är det viktigt att bygga vidare på det konstnärliga utvecklingsarbete som bedrivits på Regionteater Väst det senaste decenniet. Teatern är flerfaldigt prisbelönt både för sitt inre jämställdhetsarbete och för sitt konstnärliga arbete med fokus på identitet, makt och normer. Redan när jag tillträdde såg jag fram emot att samarbeta med danshuset. Precis som jag nyss nämnde delar vi ju många erfarenheter kring vår publik, men det geografiska avståndet och lite olika produktionsvillkor har gjort att konstnärligasamarbeten mellan RTV Dans och Teater hittills inte blivit av. Nu har det blivit ändring på det.

En teaterledning befinner sig alltid i många tidsperspektiv samtidigt. Mitt i premiärveckan – ytterligare två premiärer väntar på fredag i Uddevalla – pågår praktisk planering för nästa säsong. Pelle och Camilla har tidigare idag förberett produktionsstart av sitt kommande gemensamma projekt, *Bernarda*. Pelle återkommer till sin tidigare tanke, att utveckla scenkonsten.

- Idag använder sig den postdramatiska teatern av musik, dans och performance. Vi har förutsättningar att hänga med och driva den utvecklingen tack vare att vi samarbetar.

- Ja, sedan renodlingen av konstformerna inom vår organisation för några år sedan, är vi nu redo för en fusion. Jag längtar efter att skapa något nytt, ett annat uttryck som kännetecknar RTV, fortsätter Camilla.

Redan nu i höst har samarbetet dragit igång med föreställningen *Peter och vargen*. Produktionen kom till ur en drivkraft hos skådespelaren Peter Lorentzon att utmana sig själv och sina rädslor. Fem dansare har i workshopform tillsammans med Peter arbetat med skådespelarens och dansarens olika uttryck och villkor. Vi vill gärna ta in fler röster i planeringsarbetet och ringer upp Peter och Helena Lundqvist, en av dansarna i produktionen. Vi når dem, såklart, på en väg i Västra Götaland.

Regionteater Väst, Peter och Vargen. foto Superstudio

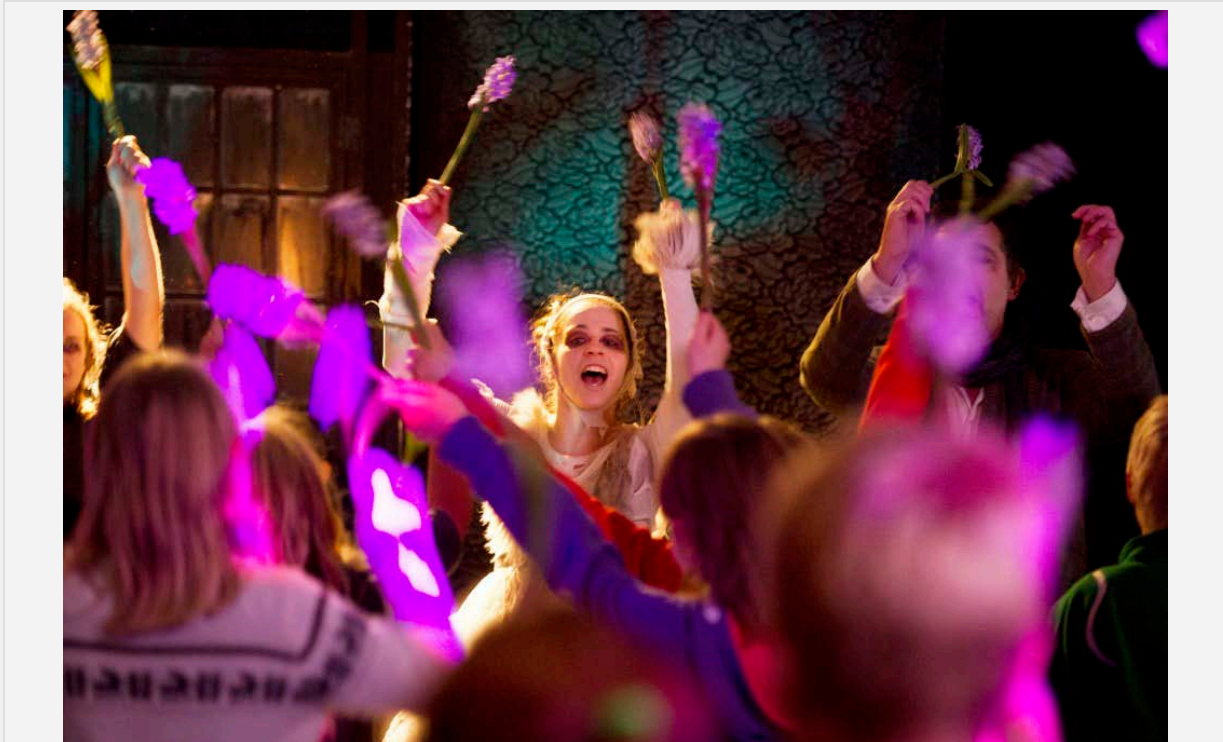
- Det har varit läskigt, säger Peter. Men det var ju det jag ville, att utmana mig själv. Att gå utanför komfortzonen.

- Peter har så stark röst, säger Helena och skrattar. Jag är inte van vid att mina danskollegor skriker mig i örat. Jag har verkligen blivit smittad av Peters engagemang och i mötet med honom har det blivit tydligt att dansen och teatern har många beröringspunkter. Vi jobbar alla med berättelser. Men inom dansen brukar vi inte använda samma terminologi. Det har varit roligt att använda skådespelarens vokabulär och se att det finns fler sätt att uttrycka samma saker. Mitt sätt att arbeta med en danskvalité har fått fler lager genom att jag sätter den i ett sammanhang, bygger en relation i rummet. Det har också varit värdefullt att lämna invanda mönster och det har hjälpt att hela projektet är så anspråkslöst.

Peter berättar vidare att han blivit så imponerad av hur snabbt dansarna sätter en rörelse eller en dansfras. Samtidigt har han blivit påmind om hur mycket han själv gör oreflekterat, skissar ihop en karaktär, en vilja, en "inre dans". Hur många snabba val som görs i den professionella scenkonstnären, och som vanligtvis inte blir lika

tydligt när man arbetar med andra med samma bakgrund och utbildning. Peter avrundar med att säga att han önskar mer samarbeten och därmed lämnar vi turnételefonsamtalet för att ägna oss åt just det. Mer samarbete.

För Camilla är det inte något nytt att arbeta nära teateruttrycket. Hon säger att hennes erfarenheter från att koreografera i till exempel musikteaterföreställningar har gett henne verktyg att förstärka sceniska övergångar och att hjälpa dansarna med riktningar.

Regionteater Väst, publikbild, foto Ola Kjelbye

-Jag har också ägnat mig en hel del åt scenkonst där annat än det skrivna ordet står i centrum, men nu ska det bli väldigt roligt att både kunna fokusera på rika texter, oftast i monologform, och på dansen i ett skönt möte, säger Pelle.

- Bra, bryter Susanna in. Det här är jag nyfiken på. Kan ni inte berätta lite mer om hur idén med *Bernarda* ska gestaltas?

Camilla, som inte kan sitta still så länge, börjar berätta medan hon gestikulerar och rör sig runt oss vid bordet. Grundidén kommer ur Camillas intresse för vissa aspekter av Federico Garcia Lorcás pjäs "Bernardas hus"; hur kvinnokarakterer gestaltas som både elaka, själviska och grymma. Hon säger att det är ovanligt att se sådana kvinnoporträtt och att det inte är rättvist att alltid berätta om kvinnor som goda och omhändertagande. Pelle inspirerades av idén och intresserade sig för tiden då Lorca skrev pjäsen, som blev hans sista, innan han avrättades av fascisterna, i upptakten till det inbördeskrig som förde diktatorn Franco till makten i Spanien.

- Jag försöker skapa relevans för vår scenkonst i samtiden och med ett växande fascistiskt monster, både ute i Europa och i Västra Götaland, blev temat diktatur intressant. Vad har vi för alternativ till vårt demokratiska styrelseskick? Vad ställer demokrati för krav på medborgarna? Om man som ung människa i Sverige idag inte vet vad det innebär att *inte* leva i demokrati, hur kan vi med scenkonsten skapa förståelse för detta?

Camilla och Pelle har nu landat i en idé om diktatur i familjen och diktatur i staten; hur det känns att leva med Den store ledaren, att enas kring en helig ideologi, att bara ana friheten bortom muren. Bernardaberättelsen är

alltså grunden – sen bryter sig någon ur och visar på här och nu – att förtryck pågår hela tiden. Hur snabbt det går att bli både förtryckt och förtryckare.

- Tack, säger Susanna. För mig låter det som att vi alltså även fortsättningsvis kommer att röra oss i ett politiskt landskap med vår scenkonst. Jag tänker närmast på *Rösträtten* vi gjorde i våras, scenkonsthändelsen *Boost* som sker nu under valveckan, och *På Gränsen* som bland annat gästspelar på Dramaten i samarbete med Länsteatrarna.

- Ja, tematiken är viktig, säger Pelle, men också att möta det andra teamet. Hur kommer teaterns arbetssätt att påverkas av dansen? Nu finns det möjlighet till breddad kompetens. Precis som Peter Lorentzon berättade att han tvingats lära känna nya sidor av sig själv.

- Min erfarenhet av att hjälpa skådespelarna att hitta en fysisk gestaltning som samspelar med texten, tror jag är värdefull, säger Camilla. Det hjälper även mig själv att förstå texten och vad som sägs. Att få texten i kroppen.

En avslutande reflektion från alla blir att en skillnad från andra samarbeten, som vi också gärna gör, är att kunskapen stannar i organisationen. Det känns värdefullt att ha så mycket kompetens inom sin egen verksamhet. Därmed bryter vi upp. Den tummade tidningen ligger kvar i en solfläck på bordet när vi fortsätter med dagens andra uppgifter. Camilla springer uppför trappan, Pelle hoppar på bussen mot Uddevalla, Susanna packar väskan inför ett möte i Göteborg. Vi är på väg.

Regionteater Väst Teater, Uddevalla

Regionteater Väst Dans i Borås

REGIONTEATER VÄST

